

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עוור

לפני **כבוד השופטת רבקה גלט**
 בעניין: **הנאשמה**
מדינת ישראל פמ"מ ע"י ב"כ עו"ד בירן
 נגד
פלונית ע"י ב"כ עו"ד גויסקי
הנאשמת

גזר דין

גרסא מותאמת לפרסום

מבוא

הנאשמת, כבת 47 שנים, נותנת את הדין בגין עבירות אלימות כלפי ילדיה הקטינים.
 גזר הדין ניתן לאחר שסיימה בהצלחה הליך שיקום במסגרת בית המשפט הקהילתי.
 המחלוקת בה יש להכריע היא בשאלה האם יש מקום לסיים את ההליך ללא הרשעה כעתירת
 הנאשמת, או שמא יש להרשיעה ולהטיל עליה מאסר על תנאי בנוסף על הענישה המוסכמת בדמות צו
 מבחן ושלי"צ.
 לנאשמת אין כל עבר פלילי.

העבירות

בכתב האישום נאשמו יחד עם הנאשמת גם בנה ובתה, אשר לכל אחד מהם יוחסו חלק מן
 האישומים. עניינו של הבן (הנאשם 3) נדון לפני כב' השופטת וקסלר בבית המשפט ברחובות, והוטלו
 עליו 7 חודשי מאסר בפועל. עניינה של בתה (הנאשמת 2), נדון בבית המשפט הקהילתי בתל אביב,
 ולאחר סיום ההליך בהצלחה הוטלו עליה עונשים של מאסר על תנאי, שלי"צ, צו מבחן והתחייבות.
 לנאשמת יוחסו 4 אישומים מבין 11 האישומים בכתב האישום, והיא הורשעה על פי הודאתה,
 כדלהלן.

על פי עובדות האישום הראשון, ביום 29.12.22, בעת שבתה א.א (ילידת שנת 2009) פינתה
 את הכלים לאחר ארוחת הערב, חלפה הנאשמת על פניה ומשכה בחוזקה בשיערה. בגין מעשה זה
 הורשעה בעבירה של תקיפת בן משפחה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין,
 התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

על פי עובדות האישום השני, במועד שאינו ידוע בין שנת 2018 לינואר 2023, כעסה הנאשמת
 על בנותיה א.א ו-ב.ב (ילידת 2010), ששיחקו בכדור בחדרן, נטלה מערוך והיכתה בו את א.א ברגליה.

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עוור

בתגובה, התחבאה א.א מתחת לשמיכה, אך הנאשמת משכה אתל השמיכה והמשיכה להכותה במערוך, תוך שגרמה לה מכאוב, והיא פרצה בבכי. ב.ב שהיתה עדה למתואר, חששה מפני הנאשמת ונעלה עצמה בשירותים. או אז, הנאשמת דרשה כי תפתח את הדלת וכשעשתה כך היכתה אותה במערוך בגופה בעודה שוכבת על הרצפה, וגרמה לה מכאוב עד שפרצה בבכי. בגין מעשים אלה, הורשעה הנאשמת בשתי עבירות של תקיפת קטין הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 368ב(א) סיפא לחוק.

על פי עובדות האישום השלישי, במספר הזדמנויות בין שנת 2018 לינואר 2023, היסתה הנאשמת את א.א ו-ב.ב במערוך ובמטאטא, בהיותה אחראית עליהן. בגין מעשים אלה, הורשעה הנאשמת בעבירה של תקיפת בן משפחה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק (ריבוי עבירות).

על פי עובדות האישום העשירי, ביום 3.1.23 בשעות הערב, לאחר שתקפה הנאשמת 2 את שתי אחיותיה הקטינות א.א ו-ב.ב, בכך שחתכה בסכין את שתי אצבעותיה של ב.ב ונשכה אותה, וכן משכה בשיערה של א.א והיכתה אותה במטאטא, נמלטו הקטינות מן הבית. א.א יצרה קשר עם השכנה וביקשה עזרתה, וזו התקשרה אל הנאשמת על מנת לעדכנה באשר אירע. בהמשך, הנאשמת התקשרה לבנה הקטין ג.ג, וביקשה לשוחח עם ב.ב, ואמרה לה: "יא דפוקה את מודיעה ל[שכנה] והיא מוסרת למשטרה, אני באה לבית, את ו... לא רוצה אתכם בבית, התעייפתי לא רוצה אתכם, את הולכת מחר לפנימיה, לא תכנסו לדירה יא בוגדות, שמעתן, שמעתן, ביי". בהמשך, הורתה הנאשמת ל-ב.ב להתקשר לשכנה ולומר לה כי היא ו-א.א שיקרו לה. בשלב זה, הצטרפה הנאשמת 2 לשיחה ושאלה את ב.ב מי הרביץ לה. כשהשיבה ב.ב כי היא זו שהרביצה לה, איימה עליה הנאשמת 2: "אין בעיה עכשיו את מגיעה לבית ואראה לך איך מרביצים למישהו, עכשיו תכיני את הגוף שלך". לאחר מכן, התקשרו הנאשמות לטלפון של ג.ג. והנאשמת 2 איימה על הקטינים: "תשלחי לי את התמונות, היום אני אשחט אותך בידיים שלי, אני מתקשרת היום למשטרה, ואגיד להם קברתי את אחותי תקחו אותי, קחו אותי היום, היום הבת שלך תמות... אני אשרוף את כולכם בדירה היום, הבנות שלך ימותו...". הנאשמת 2 הוסיפה: "אם את מתקשרת יותר ל[שכנה] אני טוחנת אותך". בהמשך, התקשרה הנאשמת 1 שוב ואמרה ל-א.א: "את רוצה להזדיין, תזדייני בלי להרוס אותנו, מי תקף אותך בסכין שרמוטה, מי? מי? את רוצה לסבך אותי ואת האחים שלך יא מעפן זבאלה". מיד אחר כך, הוסיפה: "תתקשרי ל[שכנה] ותגידי לה ששיקרת לה, יא שקרנית את רק בת 13, אינשאללה תמותי כמו אבא שלך, אבא שלך נדפק בקיבה ואת תקבלי מחלה בראש, יא מעפנה זבאלה". את המעשים הללו ביצעו הנאשמות בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי, וכן איימו על הקטינים. לפיכך, הורשעה הנאשמת בגין המעשים בעבירות של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק, ואיומים לפי סעיף 192 לחוק.

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עוור

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה פתחה טיעוניה, בציינה את תהליך השיקום המרשים והעמוק שעברה הנאשמת, אשר גרם לשינוי משמעותי פיזי ונפשי, והוביל לשיקום משפחתה הגרעינית. המאשימה ערה להישגיה הייחודיים של הנאשמת, המתמודדת עם קשיים רבים בחייה כאלמנה ואם יחידנית, שהיה עליה לייסד מחדש את סמכותה ההורית ולחדש קשר בריא עם ילדיה. נוכח הצלחתה בהליך הקהילתי, מסכימה המאשימה כי יש לאמץ את המלצת התסקיר ולהטיל עונשים של מאסר על תנאי, שלי"צ ומבחן. נטען כי שירות המבחן לא המליץ להימנע מהרשעת הנאשמת, על כן אין מקום לכך, ללא קשר לעובדה שהנאשמת סיימה את ההליך בהצלחה כאמור. לשיטת המאשימה, הנאשמת אינה עומדת בתנאי הלכת **כתב**, שכן לא ייגרם לה נזק קונקרטי מן ההרשעה, ומדובר באישומים, חמורים שהתפרשו על פני תקופה ממושכת. בנוסף, נטען כי שעה שאף בעניינה של הנאשמת 2 אשר סיימה הליך קהילתי בהצלחה, נותרה ההרשעה על כנה, אין מקום לביטולה במקרה דנן. מטעם המאשימה הופנית למספר מקרים אחרים אשר בהם נותרה ההרשעה על כנה, למרות שהנאשם סיים הליך קהילתי בהצלחה.

ב"כ הנאשם תיארה את קורות חייה של הנאשמת, שהיתה נשואה בצעירותה ל----, אשר --- והותיר אותה אלמנה עם שני ילדים, שהם הנאשמים 2,3. לאחר מכן, נישאה לאחר, ונולדו ילדיה המתלוננים, אך בעלה השני חלה ואף הוא נפטר בשנת 2019. את העבירות דנן, ביצעה במהלך מחלתו ולאחר פטירתו, בתקופה קשה שבה התפקוד המשפחתי יצא משליטה, והתגלו בעיות התנהגות קשות אצל חלק מן הילדים. ב"כ הנאשמת הזכירה כי בשלב החקירה, היא היתה נתונה במעצר למשך 17 יום, והמתלוננים הוצאו למסגרות חירום. בהמשך, הנאשמת שוחררה ומיד התגייסה לתהליך שיקום, אשר נמשך בהתמדה במהלך כל שלבי תכנית בית המשפט הקהילתי. אמנם בנקודת המוצא היה מצבה ירוד ביותר, אך עם התקדמותה חל בה שינוי דרמטי לטובה, יוסד מחדש קשר בריא עם ילדיה, ובוטלו צווים שניתנו בעניין בתה א.א. בהמשך, הנאשמת החלה לעבוד, ילדיה שבו לחיות עמה, כל אחד על פי תנאי המסגרת שהותאמה לו, וכך עד היום. נטען כי הנאשמת בעלת תעודת בגרות ועומדות לה אפשרויות תעסוקתיות עם השלמת שיקומה, אך ככל שתורשע, תיגרם לה פגיעה. עוד נטען כי ישנה חשיבות רבה גם לפגיעה שתיגרם לדימויה העצמי, בייחוד כשמדובר במי שהיה צורך לשקם את סמכותה ההורית. ב"כ הנאשמת הפנתה גם להחלטות שונות בהן נקבע כי את כללי הלכת **כתב** ניתן להגמיש, במסגרת הליכים בבית המשפט הקהילתי. אשר להשוואה שערכה המאשימה בין עניינה של הנאשמת לעניינה של הנאשמת 2, נטען כי ישנו הבדל רב בין חלקיהן באישומים, וכן קיימות נסיבות אישיות שונות, שכן הנאשמת 2 חיה כיום בנפרד, עם משפחתה שלה, בעוד שהנאשמת ממשיכה לחיות עם הקטינים ושיקומה דורש להימנע מפגיעה בדימויה העצמי וביכולת הפרנסה שלה. ועוד הפנתה ב"כ הנאשמת לפסיקה רבה בנוגע לאפשרות להימנע מהרשעה בנוגע לעבירות אלימות כלפי קטינים, ולהגמשת הכללים במסגרת הליכים קהילתיים. נוכח כל אלה, עתירת ההגנה היא לביטול ההרשעה.

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עוור

המתחם ההולם

אין צורך להרחיב אודות חומרתן הרבה של עבירות האלימות במשפחה. ברע"פ 182/13 משה נ' מד"י (21.1.13) אמר בית המשפט העליון:

מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג.

וברע"פ 792/10 מד"י נ' פלוני (14.2.11), נאמר:

לא פעם, עמד בית משפט זה על חומרתן של עבירות האלימות במשפחה ועל הסכנה הרבה הנשקפת מהן (ראו למשל: ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 11.10.2007); רע"פ 6577/09 ניר צמח נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 20.8.2009) עבירות אלו, מתרחשות על דרך הכלל בבית פנימה, באין רואה ובאין שומע, ומוסתרות היטב מהסביבה. פעמים רבות, שרוי התוקף בקונספציה שגויה לפיה אין בכוחו של החוק לפרוץ את מפתן ביתו, בו רשאי הוא, לשיטתו, לנהוג במשפחתו כרצונו, כמו הייתה קניינו. אלמנטים אלו, המשולבים דרך כלל בעבירות האלימות במשפחה, מעצימים את הסכנה הנשקפת מן התוקף כמו גם את חשיבותם של שיקולי ההרתעה האישית והציבורית. והרי, די לנו בבחינת עובדות המקרה דנן, כדי שניווכח בעוצמתם של שיקולים אלו.

משנה חומרה יש בעבירות אלימות בתוך המשפחה כלפי קטינים, שכן יש בהן כדי לפגוע באופן קשה בהתפתחות התקינה הדורשת אווירה בטוחה ועוטפת. מקום בו בוצעו עבירות אלימות חמורה כלפי קטינים, תוך שימוש באכזריות, או שתוצאתן היתה חבלה ממשית, נוהג בית המשפט להטיל עונשי מאסר, גם כשמדובר בנאשמים ללא עבר פלילי (רע"פ 6464/10 דדון נ' מד"י (20.9.10); ת"פ 7591-03-18 מד"י נ' פלוני (9.10.18); ת"פ (מחוזי י-ם) 31030-08-16 מד"י נ' פלונית (21.12.17); ת"פ (מרכז) 19737-12-16 מד"י נ' פלוני (17.11.17); ע"פ 6833/16 מד"י נ' פלונית (28.6.17). ע"פ 8002/15 פלוני נ' מד"י (9.2.16); ת"פ 62584-08-21 מד"י נ' הריני (11.1.22)).

עם זאת, במקרים רבים בהם דובר בעבירות אלימות, לרבות לפי סעיף 368 לחוק העונשין, אשר נשאו אופי חמור פחות, הוטלו עונשי מאסר בדרך של עבודות שירות (ת"פ 1145-12-15 מד"י נ' אבו הדואן (19.12.17); בש"פ 6798/17 פלוני נ' מד"י (22.11.17); רע"פ 7587/14 מכלוף נ' מד"י (16.2.16); ת"פ 22807-07-11 מד"י נ' פלוני (8.12.14); ת"פ 23864-08-12 מד"י נ' י" פ' (3.11.13); ת"פ 42423-01-11 מד"י נ' קרסנטי (25.7.12); ת"פ 48756-06-17 מד"י נ' קזקוב (14.5.20)). במקרים מיוחדים, בהם נלקח בחשבון הליך טיפולי משמעותי שעבר הנאשם, הסתפקו בתי המשפט בענישה מקילה יותר, ללא רכיב של מאסר, זאת גם כשעלה כי העבירה נבעה מתפיסות בעייתיות לגבי הלגיטימיות לפעול באלימות (ע"פ (חי) 8394-12-13 מד"י נ' פלוני (13.2.14); ת"פ 27115-03-11 מד"י

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עזור

נ' פלוני (9.5.12), ת"פ (מח' חי') 368/02 מד"י נ' אלוש (20.2.06); ת"פ 41309-09-13 מד"י נ' סירחאן (1.10.14).

העבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין היא עבירה מסוג עוון, וכבר נקבע כי החובה לומר אמת היא חובה מוסרית, ואף חובה משפטית הנגזרת ממהותו של ההליך המשפטי (רע"פ 7153/99 אלגד נ' מד"י). האינטרס המוגן בגדרי העבירה הוא שמירת טוהר ההליך השיפוטי, כחלק משמירת שלטון החוק, וזאת בפרישה רחבה החלה על כל מעשה שכוונתו להפריע לחקירה, למשפט, או לביצוע הוראות בית המשפט.

נקבע בפסיקה כי שיבוש שנועד לסכל הליכים בגין עבירות חמורות ביותר כגון רצח, יגרור מתחמי ענישה שינועו בין מאסר על תנאי ובין שנתיים מאסר במקרים החמורים (למשל: [תפ"ח \(מרכז\) 24139-09-17 מד"י נ' גולובקו](#) (10.1.21); תפ"ח (ב"ש) 65979-12-17 מד"י נ' זגורי (26.1.26)). לעומת זאת, בגין שיבוש שנגע לעבירות שחומרתן פחותה, נקבעו מתחמי ענישה שאינם מחמירים. כך, בת"פ (מח' חי') 54312-03-21 מד"י נ' עודה (31.10.22) נקבע:

בחינת מדיניות הענישה בעבירה של שיבוש מהלכי משפט מלמדת על קיומו של מנעד רחב בענישה, כאשר על פי רוב עבירה זו אינה נדונה לבדה אלא מצטרפת לעבירות אחרות. עיון בפסיקה מלמד כי העונשים המוטלים בגין עבירה זו נעים ממספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד לשנת מאסר לריצוי בפועל (ראו: ת"פ (שלום רמ') 2078-10-13 מדינת ישראל נ' ג'יוסי ואח' (19.3.2015); ת"פ (שלום נת') 6828-04-13 מדינת ישראל נ' קליקסמן (12.11.2014); ע"פ 4831/13 פלוני נ' מדינת ישראל (8.1.2014)).

בעניין עודה, דובר בשיבוש מהלכי משפט בנוגע לעבירות דקירה והחזקת סכין, בכך שהנאשם נמלט מהזירה עם סכין בה דקר אדם והשליכה לפח ברחוב. נקבע כי המתחם ההולם נע בין 3 ל-6 חודשי מאסר. בת"פ (מח' נצ') 63535-10-13 מד"י נ' ביאטרה (1.4.15) הורשע הנאשם בשיבוש, בכך שהתחמק מהתייצבות לחקירה בחשד לניסיון רצח. נקבע כי המתחם ההולם נע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר, ובשל הסתרתו הארוכה של הנאשם, תחתית המתחם תעמוד על 8 חודשי מאסר על תנאי.

בעניינו, בשלושה אירועים תקפה הנאשמת את בנותיה שגילן היה צעיר ביותר. בחלק מן האירועים, עשתה כן תוך שימוש במערוך או במטאטא, על מנת להגביר את עוצמת המכות. באירוע אחד, משכה בשיערה של בתה. לצד זה, לא נגרמו חבלות ממשיות בעקבות המעשים, אלא לכל היותר מכאוב. כמו כן, יש לשים לב לכך שבשניים מבין האישומים לא ידוע במדויק מועד ביצוע העבירה, ועל כן ייתכן בהחלט כי חלפו למעלה מ-6 שנים ממועד ביצועה.

אשר לעבירות השיבוש והאיומים, ניתן לשער את גודל בהלתן של הקטינות למשמע איומי הנאשמת ודרישתה התוקפנית כי ישנו גרסתן ויתכחשו לאלימות שנקטה כלפיהן, על מנת שלא לסבך את הנאשמות. עם זאת, אין המדובר בשיבוש שבוצע בשעה שהיה ידוע לנאשמת על קיומו של הליך

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עוור

חקירת/משפטי, והמעשה לא כוון כנגד גורמי האכיפה, אלא במטרה להבהיר לשכנתה, בפניה התלוננו הקטינות אודות האלימות, כי לא אמרו לה אמת. בנוסף, מבחינת הנזק שנגרם, האיומים ופעולת השיבוש לא נשאו פרי, שהרי עד מהרה נודע למטרה על דבר העבירות, וכך הגענו עד הלום.

בבואי לקבוע את המתחם ההולם למעשי האלימות, יש לקחת בחשבון את נסיבות חייה הקשות של הנאשמת. אכן, בדרך כלל תיעשה בחינת נסיבות חיי הנאשם רק לאחר קביעת המתחם ההולם, אך במקרה החריג שלפנינו עולה בבירור כי הסיבות שהביאו לביצוע העבירות נעוצות ברקע הקשה, כך שיש לכך חשיבות על פי סעיף 40ט(א)(5) לחוק העונשין. עולה כי הנאשמת צמחה בעזובה, תחת אלימות מצד בני משפחתה, כשאביה ----- . כך, לא רכשה כלים להתמודדות עם חייה. הקשר עם בעלה הראשון נקטע בגירושין, שלאחריהם קיפח את חייו ----- . בעלה השני נפטר בשנת 2019 בעקבות מחלה, וכך נותרה עם ילדיה ללא כל עורך תומך, ללא כל עורך תומך, ללא כל תמיכה. באותה תקופה התדרדרו מצב המשפחה ומצבה האישי, עד לביצוע העבירות, ולמעצרה. עלה מן התסקירים כי לאחר פטירת בעלה, הנאשמת נאלצה לעבוד שעות ארוכות לפרנסת ילדיה, באופן שפגע בפניות לטיפול בהם. יכולתה להתמודד מול בעיות התנהגות וקשיים רגשיים של ילדיה היתה דלה, ללא סמכות הורית, בחוסר כוחות, וכשהיא למעשה משחזרת את תחושת חוסר המוגנות בה צמחה, אל מול ילדיה.

במכלול הנסיבות ולאור מדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת כי המתחם ההולם לשלושת האישומים הראשונים נע בין מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות, ובין 10 חודשי מאסר בפועל. המתחם בגין האישום העשירי נע בין מאסר על תנאי ובין מאסר קצר שיכול שירוצה בעבודות שירות.

חריגה משיקולי שיקום – הליך קהילתי

כאמור בפתח הדברים, אין לנאשמת כל עבר פלילי, ופרשה זו היא הסתבכותה היחידה מעולם. כמו כן, מדובר במי שסיימה בהצלחה תהליך שיקומי אינטנסיבי, במסגרת בית המשפט הקהילתי.

על מהותו הייחודית ויוצאת הדופן של ההליך הקהילתי, ניתן ללמוד מעיון בתיקון 92 לחסד"פ (פרק ו' 1" בתי משפט קהילתיים – הוראת שעה"), שם נקבעה המסגרת להתנהלות ההליך, עם סיומו המוצלח של פיילוט ההפעלה בחסות ארגון הגוינט.

ברע"פ 26/23 יז'כין נ' מד"י (31.1.23), התייחס בית המשפט העליון לייחודיות ההליך:

בשנים האחרונות פועלים בתי משפט קהילתיים, אשר עיקר תכליתם שיקום נאשמים במסגרת הקהילה, על מנת למנוע פשיעה עתידית ולהפחית מועדות (בלועזית רצידיביזם) מטעם הנאשמים. בתי המשפט הקהילתיים פועלים תוך מטרה להשיב נאשמים אל דרך הישר, לשקמם ולשלבם כאנשים יצרניים אל תוך הקהילה – ומטרה זו מועדפת בהליכים אלו, על פני המטרה המסורתית של דיני העונשין שהיא ענישה בהתאם לעקרון ההלימה. זאת, מפני שנמצא כי הענישה,

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עוור

במקרים המגיעים אל בתי המשפט הקהילתיים, אינה מובילה להפחתת הסיכון להישנות העבירות, במה שמכונה תופעה של "דלת מסתובבת", בגדרה הנאשם מבלה חלק מזמנו בביצוע עבירות וחלק מזמנו בריצוי מאסר בגין כך – וחוזר חלילה. מטרת בתי המשפט לספק חלופה ל"דלת מסתובבת" זו, באמצעות גישה לא-יריבה, בה התביעה וההגנה מקדמות יחד את האינטרס הציבורי-קהילתי שהוא מניעת עבריינות, הפוגעת באיכות חיי הקהילה (להרחבה, ראו: שמואל מלמד "השופט הקהילתי" מעשי משפט יד, 22(2023)).

תהליך שיקומה של הנאשמת

את דרכה בבית המשפט הקהילתי החלה הנאשמת בחודש ינואר 2024, ותהליך האבחון הראשוני הסתיים בחודש מאי 2024. על פי תסקיר העומק שהוגש, אותרו קשיים רגשיים ותפקודיים, הנעוצים במקורותיה מאז ילדותה, ובהתנהלותה מול ילדיה שלה. בשלב הראשוני, אובחן מצבה הרגשי כרעוע, ורמת התפקוד היתה ירודה. מסקירת הצרכים עלה כי נדרשים טיפול רגשי וטיפול בהורות, טיפול באלימות הורית, בניית קשר עם גורמי הטיפול העירוניים, מיצוי זכויות סוציאליות, וחיבור לקהילה.

במהלך תקופת השתתפותה בהליך, קודמה הנאשמת על פי תכנית הטיפול שהוכנה עבורה בשירות המבחן, בנוגע להורות. כך, שולבה בטיפול רגשי-פרטני עם עו"ס, ועלה כי התמידה ובנתה יחסי אמון תוך עיבוד אירועים מעברה, בחינת השפעתם על מצבה, והעלאת מודעותה לצרכי ילדיה כיום. כמו כן, עברה טיפול הורה-ילד יחד עם בנה הקטן בחווה טיפולית ועלה כי השתתפה באופן משמעותי ורכשה כלים לתקשורת ותפקוד הורי, לרבות יכולת להצבת גבולות כהורה. עוד השתתפה בקבוצת אימהות שנהגו באלימות, וגם כאן גילתה פתיחות, נטילת אחריות, יכולת וויסות תגובותיה, ומחויבות לשיקום ילדיה. במהלך התקופה, עמדה בקשר רציף עם עו"ס לחוק הנוער המטפלת בילדיה, והתמודדה מול מורכבויות שעלו בעניין מצב ילדיה, תוך שיתוף ויכולת להיעזר. על פי התסקיר האחרון, כיום מצב ילדיה השתפר, בנה בן ה-11 השלים טיפול רגשי, בתה בת ה-16 --- ומטופלת שם, ואילו בתה בת ה-17 מצויה במסגרת חינוכית, מתגוררת עמה בבית, תפקודה השתפר, ולאחרונה הוחלט על ביטולו של צו ----.

הנאשמת קידמה עצמה גם במישורים אחרים. בעוד שבתחילת ההליך לא עבדה, בהמשך פעלה באופן עצמאי למציאת מקום עבודה, והיא מתמידה בעבודה ----- . לצד זה, היא מעוניינת להשתלב בתעסוקה אחרת. בנוסף, הנאשמת מלווה על ידי עו"ד מהסיוע המשפטי במשרד המשפטים לצורך טיפול בחובותיה.

לקראת הדיון האחרון הוגש תסקיר המסכם את התהליך הטיפולי. נכתב כי בסיכומו של תהליך שארך שנתיים, הנאשמת הצליחה לקחת אחריות מלאה להתנהלותה ולמצב משפחתה, ביטאה הכרה בפגיעה בילדיה ונעזרה בגורמי הטיפול, זאת חרף מורכבות מצבם הרגשי והקשיים האישיים עמם התמודדה. לפי התרשמות שירות המבחן, הנאשמת רכשה מיומנויות לתקשורת וויסות תגובות

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עוור

ואף תמשיך בכך במסגרת תקופת מבחן לאחר שיינתן גזר הדין. הערכת שירות המבחן היא כי הסיכון להישנות עבירות פחת באופן משמעותי.

בית המשפט יכול להעיד על תהליך השינוי שעברה הנאשמת, צעד אחר צעד. למען האמת, המדובר במקרה מרגש במיוחד, הן בשל הפער העצום בין מצב הנאשמת בנקודת הפתיחה לעומת מצבה בעת הסיום, והן בשל יכולות הלמידה, הנתינה, ההכלה וההתמודדות, שהוארו עם התקדמותה.

לאור כל אלה, אין ספק כי בעניינה של הנאשמת קיימים שיקולי שיקום כבדי משקל וחריגים, הרבה מעבר לעצם השתתפותה בהליך הקהילתי, אשר כשלעצמה מהווה נסיבה חריגה.

סוגיית ההרשעה

הכללים המחייבים את בית המשפט בבואו לשקול את סוגיית ההרשעה נקבעו בהלכת כתב (ע"פ 2083/96 כתב נ' מד"י (21.8.96)), והם ידועים:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטרף שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל."

בעניינה של הנאשמת, לא נכללה בתסקיר הסופי המלצה לביטול ההרשעה, אך הובהר בדיון כי הדבר נעוץ בכך שלא נתבקשה התייחסות שירות המבחן לסוגיה זו. לשאלת בית המשפט מסרה קצינת המבחן כי לא היה בידיה להמליץ על אי הרשעה בהעדר נזק קונקרטי, על פי כללי העבודה של השירות.

אכן, בשגגה לא נתבקש שירות המבחן לחוות דעתו בשאלת ההרשעה, אך לא ייתכן כי בשל כך תיפגע זכותה של הנאשמת להליך הוגן, אלא על בית המשפט לתת לה את יומה.

לאחר בחינה, אני מוצאת כי בנסיבות המיוחדות של המקרה, ולמרות היעדר ההמלצה בתסקיר, לפני מקרה שבו ההרשעה תגרום פגיעה בתהליך השיקומי. זאת, בשני היבטים אשר לדעתי די היה בכל אחד מהם כשלעצמו, על מנת להוות נימוק כבד משקל לביטול ההרשעה.

ראשית, המדובר במי שתהליך שיקומה העמוק, נגע לשורשי אישיותה ודימויה העצמי כאם וכראש משפחה. כפי שנאמר קודם, קורותיה מאז ילדותה הותירו אותה ללא סמכות הורית, ללא כלים ומיומנויות להתנהלות מול ילדיה המתבגרים, וללא הבנת צרכיהם. כל החסכים הללו טופלו באופן עמוק ואינטנסיבי, והביאו לשינוי דרמטי של מסוגלותה. בעקבות זאת, שוקמו יחסיה עם ילדיה, והם הושבו לחזקתה ולקשר תקין ורציף עמה, כהורה יחידני. אך ברור כי במצב רגיש זה, ישנה חשיבות עליונה לשמירת מעמדה הסמכותי כהורה, ולחיוזק דימויה העצמי כמי שמסוגלת להתמודד. על פי

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עוור

הכללים שנקבעו בהלכת **כתב** (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מד"י** 21.8.97), פגיעה בדימויו העצמי של הנאשם, היא שיקול נכבד בעת בחינת סוגית ההרשעה (שם פיסקה 1).

שנית, כפי שעלה בתקופה האחרונה, הנאשמות מעוניינות לשפר את מצבה התעסוקתי, ומנסה להשתלב בעבודה באמצעות מרכז הכוונה "הזדמנות". בעיקר, התעניינה בעבודה כסייעת בגני ילדים במסגרות העירוניות. די ברור כי ככל שתורשע בעבירות המדוברות יונח מכשול לפניו, וזאת בייחוד בשים לב לקושי הבסיסי שבחיפוש מקום עבודה בגילה המתקדם. כמו כן, הנאשמות מתמודדות עם מחלה כרונית בעלת תסמינים קרובים למחלות ניוון שרירים, ויש להניח כי היא בכך כדי להקשות עוד על מציאת עבודה. היות שברור לכל כי תעסוקה ויכולת פרנסה דרושות לה לצורך שיקומה, היא בהרשעה כדי להוסיף קושי על קשייה, ועולה הסיכון לפגיעה כלכלית ממשית.

לפיכך, הוכח להנחת דעתי כי ההרשעה תגרום נזק קונקרטי.

אשר לסוג העבירות והאינטרס הציבורי בענישה, אכן נהוגה מדיניות ענישה מחמירה בעבירות אלימות כלפי קטינים, אך הראיתי קודם כי נסיבותיהן העובדתיות של העבירות במקרה דנן אינן ברף החמור ביותר, שכן עיתוי ביצוען חל בתקופת משבר משפחתי של מחלת בן הזוג ומותו, כשחלק מן האירועים התרחשו לפני שנים ארוכות. בנוסף, לא מדובר בעבירות שהותירו חבלות. יודגש, הגם שכתב האישום כולל 11 אישומים, רק שלושה מביניהם מיוחסים לנאשמת.

על נכונותו של בית המשפט להימנע מהרשעה במקרים של אלימות כלפי קטינים, בהם התקיימו שיקולי שיקום משמעותיים, ניתן ללמוד ממקרים רבים, שבחלקם דובר בנסיבות חמורות פי כמה מן המקרה דנן. על דרך הקיצור אפנה למספר דוגמאות: ע"פ 53589-03-23 **מד"י נ' שלומוביץ** (16.11.23); ת"פ 67577-05-19 **מד"י נ' פרגיון** (30.6.21); ת"פ 54545-03-21 **מד"י נ' מרגוליס** (19.3.24); ת"פ 9765-09-14 **מד"י נ' סימון** (11.2.18); ת"פ 24984-12-13 **מד"י נ' נעים** (15.9.14); ת"פ 7888-10-15 **מד"י נ' ניקולס** (6.3.17); ת"פ 17234-08-14 **מד"י נ' לזרב** (1.4.15). לדעתי, במקרים אלה ניתן ללמוד לענייננו מדין קל וחומר, כי נסיבות שיקומיות עשויות להצדיק הימנעות מהרשעה.

בייחוד קיימת נכונות להימנע מהרשעה בהליכי בית המשפט הקהילתי, ועל כך ניתן ללמוד ממגוון גזרי דין שניתנו בשנים האחרונות, בעבירות שונות. בתפ"ק 21392-04-21 **מד"י נ' מרחבי** (27.5.24) התייחס כב' הנשיא חן לייחודו של ההליך הקהילתי, בהיבט זה:

יתכן שאת העיקרון הנובע מ'הלכת כתב' יש ליישם עם מעט גמישות כאשר מדובר בנאשם בבית המשפט הקהילתי. הנאשם מוכר לבית המשפט ושירות המבחן לאורך תקופה ארוכה מאוד ובאופן מעמיק, כך שההמלצות בעניינו הינן מתואמות ומדויקות, מעבר לאלו המתקבלות בהליך פלילי רגיל. ועם זאת, לטעמי יש להשתמש בכלי המאפשר ביטול הרשעה בזירות רבה, במינון ראוי ובמקרים מתאימים בלבד.

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עוור

איזון השיקולים במקרה שבפני אינו קל. מחד, ניצבות חומרת העבירות והצטברותן, ומאידך, קיים האינטרס השיקומי בהיבטו הציבורי והפרטי. לאחר ששקלתי את מכלול האמור, מצאתי להורות על ביטול הרשעה בעבירות הפליליות, ולהותירה בכל הנוגע לעבירות התעבורה.

באופן דומה, בעפ"ג 37165-03-23 מד"י נ' בן הרוש (18.6.23), דובר בנאשם בבית המשפט הקהילתי, שהורשע בעבירות אלימות כלפי בת זוגו, ובית המשפט הקהילתי מצא לנכון לסיים את ההליך ללא הרשעה. ערעור המדינה על קולת העונש נדחה, תוך שצוין כי הנאשם עובד בתחום אבטחת המידע, ותעסוקתו עלולה להיפגע ככל שייודע אודות הרשתתו. וכך נאמר שם:

מכל האמור עולה כי המשיב עבר תהליך טיפולי משמעותי וממושך בבית המשפט הקהילתי. הן בית המשפט קמא והן שירות המבחן ראו בהמשך העסקתו במקום עבודתו חלק מהותי מהליך השיקום, וביקשו למנוע פגיעה תעסוקתית. העובדה שמדובר בבית משפט קהילתי, שזהו תחום מומחיותו, עשויה להשפיע גם על נקודת האיזון ביישומה של הלכת כתב. בנסיבות אלה אנו סבורים כי אין הצדקה להתערב בפסק דינו של בית המשפט קמא."

ברוח זו הסתיימו ההליכים בבית המשפט הקהילתי באי הרשעה לא פעם, וזאת כשדובר בנאשמים ללא עבר פלילי, אשר עלה חשש כי הרשעה תפגע בשיקומם. זאת, גם בעבירות חמורות שאינן מאפשרות הימנעות מהרשעה בהליך "הרגיל", וגם אם לא הוכח נזק קונקרטי כדת וכדין (למשל: תפ"ק 53845-12-17 מד"י נ' פלונית (27.5.20); תפ"ק 60074-03-21 מד"י נ' עמרים (31.5.23); תפ"ק 11850-04-19 מד"י נ' דוידוב (11.8.21); תפ"ק 39908-11-20 מד"י נ' דדשאיב (22.9.22); תפ"ק 41814-05-17 מד"י נ' כץ (5.9.18); תפ"ק 54025-11-17 מד"י נ' קובלסקי (19.7.21); תפ"ק 16730-11-17 מד"י נ' רייזל (24.1.22); תפ"ק 14724-04-16 מד"י נ' דבח (25.9.19); תפ"ק 11745-06-20 מד"י נ' אזרזר (11.5.22); תפ"ק 22139-05-22 מד"י נ' ממון (11.8.24)).

ב"כ המאשימה תמכה את התנגדותה לביטול ההרשעה, בהפנתה למקרה אחר בו נדחתה עתירת הנאשם לביטול ההרשעה, למרות שסיים בהצלחה הליך קהילתי (תפ"ק 57590-02-20 מד"י נ' פלוני (24.5.23). ואולם, לאחר עיון אני מוצאת כי דובר שם במקרה חמור עשרת מונים מעניינה של הנאשמת, אשר כלל עבירות של התעללות הנאשם בחמשת ילדיו בתדירות קבועה, על ידי הכאתם, והצלפות בחגורה עלגופם החשוף, תוך גרימת חבלות. אכן, חומרתו של אותו מקרה לא איפשרה ביטול ההרשעה, אך שונים פני הדברים בענייננו.

טענה נוספת שהועלתה מטעם המאשימה היא כי שעה שעניינה של הנאשמת 2 הסתיים בהרשעה, אין מקום לביטול ההרשעה בעניינה של הנאשמת, אשר היתה אמורה להיות "המבוגר האחראי", אך כשלה באלימות כלפי ילדיה. טענה זו מעוררת תשומת לב, ואין ספק כי הנאשמת כשלה בתפקידה כדמות הורית באותה תקופה. עם זאת, יש להבחין היטב בין השתיים. בעוד שהנאשמת דן הורשעה ב-3 מקרי אלימות בלבד, הרי הנאשמת 2 הורשעה במרבית האישומים שבכתב האישום, אשר

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 42822-12-23 מדינת ישראל נ' עוור

כללו אלימות חמורה ביותר ואיומים כלפי אחיה הקטנים, במספר אירועים, לרבות פציעת אחת מהם בסכין.

לאור כל אלה, אני מוצאת כי האינטרס הציבורי מאפשר ואף דורש לסיים את ההליך ללא הרשעה.

סיכומו של דבר

מצאתי כי בעניינה של הנאשמת מתקיימים שני התנאים הנדרשים לשם ביטול ההרשעה על פי הלכת כתב: א) ייגרם לה נזק ממשי וקונקרטי באם תורשע, בכך שייפגע דימויה העצמי כאם יחידנית, תיפגע סמכותה ההורית בעיני ילדיה, ויקשה עליה מאד למצוא מקום עבודה ראוי. ב) האינטרס הציבורי בעניישה מתיישב עם ביטול ההרשעה, וזאת לאור מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ולאור תהליך השיקום שהביא להפחתה משמעותית בסיכון להישנות עבירות.

לכל אלה יש להוסיף כי קיים אינטרס ציבורי רב בסיומו של ההליך ללא הרשעה, על מנת להעביר מסר של הערכה עמוקה להישגי הנאשמת בהליך הקהילתי, ולחזקה.

לפיכך, מבוטלת ההרשעה.

בטוחנתי כי הנאשמת תצליח לשמר את הישגיה, ותעשה שימוש טוב בכלים שרכשה בבית המשפט הקהילתי, על כן אני מטילה את העונשים הבאים:

- א. שלי"צ בהיקף 50 שעות על פי תכנית שתוגש לאישורי בתוך 30 יום.
- ב. צו מבחן למשך 6 חודשים.
- ג. התחייבות בסך 3,000 ₪ להימנע מהעבירות בהן הורשעה.

פיקדונות יוחזרו בכפוף לכל הוראה חוקית.

מבוטל צו עיכוב יציאה מן הארץ

זכות ערעור כדין.

ניתן היום כ"ח ניסן התשפ"ו, 15 אפריל 2026, במעמד הצדדים.

רבקה גלט, שופטת